

Efficient Governance of Interorganizational Business Relationships

KTL, DI Esa Matikaisen väitöskirja »Efficient Governance of Interorganizational Business Relationships» tarkastettiin 30.10. 1998 Helsingin kauppakorkeakoulussa. Vastaväittäjänä oli professori Tomi Laamanen Teknillisestä korkeakoulusta ja kustoksena professori Kristian Möller.

Kuinka hallita tehokkaasti organisaatioiden välisiä suhteita?

Väitöstutkimuksessa selvitetään, miten erityyppisiä organisaatioiden välisiä suhteita hallitaan tehokkaasti. Matikaisen kehittämän mallin mukaan suhteen tehokkuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää on eri hallintaprosessien välinen yhteensopivuus sekä niiden räätälöinti suhdetyypin luonteen mukaisesti. Tällaisia hallintaprosesseja ovat muun muassa neuvotteluprosessi, kannustimien suunnittelu, mukautuminen ja valvonta.

Erityisenä tarkastelun kohteena ovat suomalaisen telakkateollisuuden toimittajasuhteet. Telakoiden lähtökohtana toimittajasuhteiden hallinnassa on pitkälti toimittajien riippuvuuden hyödyntäminen hinnan alentamiseksi. Tämä aiheuttaa kuitenkin kannustinongelmia sekä kasvattaa mukautumisen ja valvonnan kustannuksia.

Ongelmalliseksi tilanne muodostuu, kun otetaan huomioon telakoiden straginen pyrkimys kokonaistoimitusten osuuden kasvattamiseen. Johtuen tavasta, jolla suhteita hallitaan, pyrkivät monet toimittajat tasapainottamaan riippuvuuttaan hakemalla asiakkaita laivanrakennusteollisuuden ulkopuolelta, pikemminkin kuin kehittämään kokonaistoimituksiin tarvittavaa osaamista. Tämä saattaa kostautua suurissa projekteissa kuten Eagle-risteilijöissä, joissa toimittajamarkkinat eivät pysty mukautumaan riittävän nopeasti vaan seurauksena saattaa olla hetkellinen ylikuumeneminen ja hintatason nousu.